

Apunts de llengua

(publicat a *L'Heura digital* 40, 25 de maig de 2012)

Pànic al paper en blanc

Estic asseguda davant del full, d'un blanc lluminós (no, aquest no és reciclat com acostumo a fer servir), inacabable... què dic? com començo? Me'l miro, em miro el llapis (potser que agafi aquella ploma que em va regalar...). Saps què? M'aniré a preparar un cafetó, a veure si així em desvetllo una mica. Ah! I també em posaré els auriculars de l'MP3 –diuen que la música inspira- i ...

Segurament, més d'una vegada ens hem trobat en una situació similar: hem d'escriure un text i no sabem com començar (i, després, com seguir i acabar).

- ✓ La situació se'ns presenta, sobretot, quan el text ha de ser una mica extens. Penseu en les coses que voldríeu dir i per això us recomanem que agafeu una altre paper i que hi aneu apuntant tot allò que us passi pel cap. És el que en diríem 'pluja d'idees'. Un cop hagueu acabat d'apuntar tot el que se us ha acudit, mireu de posar les expressions en ordre. Per fer-ho, tingueu en compte el tipus de text que heu d'escriure i l'estructura recomanada segons si és postal, carta, convocatòria, informe, acta, etc. També és important que tingueu en compte el trio 'inici, desenvolupament i conclusió', ja que cada una d'aquestes parts té un lèxic propi que la caracteritza.
- ✓ Per anar embastant el text, és a dir, enllaçant les paraules, cal fer-ne frases; perquè puguem parlar d'una frase cal tenir un verb conjugat de forma personal (no valen els gerundis, infinitius ni participis si no van acompanyats d'una altra forma verbal: *El nen enfilat (sintagma): el nen s'ha enfilat (frase)*; també hi solen haver determinants, adjectius, adverbis, preposicions, etc. El verb que hagueu triat ha de tenir un sintagma que faci de subjecte (malgrat que estigui elidit) i/o uns complements.
- ✓ Us parlem d'aquesta estructura perquè és important recordar-la com a estructura bàsica. Les frases, és a dir, les idees, les anireu unint per mitjà de la **puntuació**, de conjuncions, preposicions, **relatius** (ex.: *La llei protegeix el paisatge dels aiguamolls de l'Empordà, **gràcies a la qual** cosa no s'hi construeix*). El text anirà agafant forma i complexitat a mesura que escrivim. No tingueu por d'anar apuntant tot allò que se us acudeixi: ara bé, cal que sempre aneu rellegint el que escriviu, i que aneu esborrant el que no us agrada, el que no queda bé, pel motiu que sigui. 'Escriure, llegir, esborrar i reescriure'. Aquest és el procés. No us penseu que fareu el text d'una sola tirada.

- ✓ A mesura que les idees es van desenvolupant i ampliant, aneu en compte de no deixar oracions inacabades. Si comenceu una frase, posem per cas, amb un subjecte i hi aneu afegint frases o sintagmes subordinats, us pot passar que acabeu perdent la primera idea que teníeu en començar la frase i que no l'acabeu:

Els aiguamolls, on enguany han nascut molts peixos a conseqüència del temps que ha fet i de les polítiques de suport que ha aprovat el Parlament, gràcies a les campanyes que han dut a terme els grups de defensa.

- ✓ Fixeu-vos que la frase iniciada per *Els aiguamolls* ha quedat interrompuda per tota l'explicació subordinada, que en ser tan extensa, ha fet oblidar allò que volíeu dir inicialment. Per evitar-ho, us recomanem que useu la tècnica anomenada 'd'esporgar', que consisteix a fer una lectura final dels paràgrafs (i de tot el text, finalment) buscant subjecte-verb-complement(s), obviant les frases/idees complementàries i anant directe als nuclis. Així veuríem: *Els aiguamolls ... què? on és el verb? Teníeu un subjecte sense verb, faltava el final: són un paisatge idíl·lic.*

I així, de mica en mica, seguint aquests consells, amb llapis i paper o amb pantalla i tecles, podreu redactar sense que el pànic us ressegueixi el cos...